

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. М.І. ПІРОГОВА

ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
з підготовки доктора філософії
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

галузі знань 22 Охорона здоров'я
(шифр і назва галузі знань)
спеціальності 229 Громадське здоров'я
(код і найменування спеціальності)

2019 рік
Вінниця

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я Очередько О.М.

доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри загальної гігієни та екології Сергета І.В.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

доктор медичних наук, професор Германюк Т.А.
доктор медичних наук, професор Крекотень О.М.

Обговорено та рекомендовано на засіданні кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я.

“7” березня 2019 року, протокол №12

та на засіданні кафедри загальної гігієни та екології

“14” березня 2019 року, протокол №10

Схвалено вченого радою Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова

Протокол від « 30 » 05 2019 р. № 10

Вчений секретар (Серебренікова О.А.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Громадське здоров'я» складена відповідно до освітньо-наукової програми Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова на третьому (освітньо-науковому) рівні

галузі знань _____ 22 Охорона здоров'я
(шифр і назва галузі знань)
спеціальності _____ 229 Громадське здоров'я
(код і найменування спеціальності)
спеціалізацій Соціальна медицина (14.02.03), Епідеміологія, та Гігієна та професійна патологія (14.02.01).
(код і найменування спеціалізації)

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Дисципліна викладається 30 годин, з них 14 год лекційних, 6 год семінарських занять та 10 год самостійної роботи

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Громадське здоров'я» є якісні закономірності суспільного та індивідуального здоров'я, факторів його формування, планування та діяльності служб та закладів охорони здоров'я у контексті теоретичних предметних моделей і обґрунтovаних ними гіпотез

Міждисциплінарні зв'язки: з епідеміологією в контексті вимірів популяційних процесів та планів збору інформації, біостатистикою в контексті кількісного аналізу даних та тестування гіпотез, економікою охорони здоров'я в контексті особливостей економічних вимірів суспільних процесів та особливостей організації даних, соціальною медициною в контексті вимірів популяційного та індивідуального здоров'я, характерних зміщень внаслідок особливостей реєстрації пов'язаних із здоров'ям подій, організацією охорони здоров'я в контексті предметних теорій (напр. діяльності лікувально-профілактичних закладів, робочої сили, поведінкових стимулів, страхування, планування здоров'я, оплати праці та реімбурсації), та законодавчого поля обмежень, клінічними дисциплінами в контексті оцінки ефекту методів діагностики та профілактики захворювань та їх наслідків, іншими дисциплінами профілактичної медицини у контексті визначення стану здоров'я, особливостей функціонального стану організму та рівня адаптаційних можливостей організму.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Громадське здоров'я» є розуміння сучасних концепцій та методів аналізу даних, матеріалів та методів наведених в наукових публікаціях за обраною темою/спеціалізацією

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «громадське здоров'я» є оволодіння знаннями та навичками щодо:

- вимірювання та прогнозування тенденцій суспільного здоров'я;
- визначення стратегії дослідження та об'єктивної оцінки стану здоров'я індивідуума;
- обґрутування планів розвитку охорони здоров'я та оцінки їх ефективності
- організації відповідних досліджень;
- підготовки даних для аналізу;
- основ аналізу популяційних даних та їх презентації, базових процедур оцінки економічної ефективності популяційних втручань та відповідної сучасної термінології

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у освітньо-науковій програмі).

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії **компетентностей:**

– *інтегральні:*

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охороні здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики, здатність застосовувати знання на практиці (вирішення прикладних задач громадського здоров'я – оцінка його стану, перспектив, задіяних факторів та засобів впливу), здатність до аналізу і синтезу (синтез інформації з різних джерел та предметів на основі базових прийомів)

– *загальні:*

Здатність до підвищення професійної кваліфікації

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації, з різних джерел

Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї.

Здатність розробляти та управляти проектами

Здатність до спілкування у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті

Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт

– *спеціальні (фахові, предметні):*

Здатність до розуміння предметної області за обраним науковим напрямом та освітньою діяльністю

Здатність виявляти потребу в додаткових знаннях у сфері медицини та за напрямком наукових досліджень, генерувати наукові гіпотези

Здатність формулювати дослідницьке питання, розробляти проект наукового дослідження

Здатність обирати методи та критерії оцінки (кінцеві точки) дослідження відповідно до цілей та завдань наукового проекту.

Здатність до спілкування у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті.

Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень, проводити їх коректний аналіз та узагальнення.

Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку, освіту та інші сектори суспільства, приймати рішення (на базі узагальнення експертних, статистичних, методологічних обґрунтувань).

Здатність представлення результатів наукових досліджень в усній і письмовій мові відповідно до національних та міжнародних стандартів.

Здатність до організації та реалізації педагогічної діяльності.

Здатність до лідерства, керування колективом, взаємодії (робота в команді дослідників по збору, аналізу та інтерпретації отриманих даних) та здатність працювати в міждисциплінарній команді (узагальнення, інтерпретація та презентація статистичних даних в наглядний зрозумілий спосіб)

Дотримання етики та академічної добросовісності.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Результати навчання для дисципліни.

Програмні результати навчання (РН):

РН1 Демонструвати безперервний розвиток власного інтелектуального та загальнокультурного рівню, самореалізації

РН2 Інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій

РН3 Виявляти невирішені проблеми у предметній області, формулювати питання та визначати шляхи їх рішення

РН4 Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження

РН5 Розробляти дизайн та план наукового дослідження

РН6 Виконувати оригінальне наукове дослідження

РН7 Пояснювати принципи, специфічність та чутливість методів дослідження, інформативність обраних показників

РН8 Володіти, вдосконалювати та впроваджувати нові методи дослідження за обраним напрямом наукового проекту та освітньої діяльності

РН9 Аналізувати результати наукових досліджень, використовувати методи статистичного дослідження

РН10 Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, медичну практику та суспільство

РН11 Презентувати результати наукових досліджень у формі презентації, постерних доповідей, публікацій

РН12 Розвивати комунікації в професійному середовищі й громадській сфері

РН13 Організовувати освітній процес

PH14 Оцінювати ефективність освітнього процесу, рекомендувати шляхи його уdosконалення

PH15 Організовувати роботу колективу (студентів, колег, міждисциплінарної команди)

PH16 Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами

PH17 Дотримуватися академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

Очікувані результати навчання з дисципліни

1. Здобувач вищої освіти може здійснювати планування стратегій та програм громадського здоров'я.
2. Здійснювати аналіз державних програм здоров'я
3. Керувати процесом планування
4. Проводити кількісні методи оцінки економічної ефективності втручань на популяційному рівні.
5. Оцінювати ефективності соціальних трансферних програм в галузі громадського здоров'я
6. Обґрунтовувати дизайн збору медико-демографічної інформації
7. Знати види прикладних статистичних аналізів популяційних процесів здоров'я
8. Володіти сучасними підходами до оцінки функціонального стану та адаптаційних можливостей організму та наукові основи громадського здоров'я. Науковими основами проведення епідеміологічних досліджень.
9. Володіти сучасними методами економіки громадського здоров'я.
10. Володіти методологічними основами вивчення впливу комплексу факторів навколошнього середовища на здоров'я населення
11. Розуміти методику вибору зон спостереження, методи комплексної гігієнічної оцінки стану навколошнього середовища.
12. Здійснювати аналіз просторових даних.
13. Володіти методикою розрахунку інтегрального індексу здоров'я та оцінки кількісних показників стану здоров'я населення у зв'язку з впливом навколошнього середовища.
14. Застосовувати гігієнічні основи комплексної оцінки стану здоров'я різних категорій населення, сучасні підходи до оцінки функціонального стану та адаптаційних можливостей організму.

Знання: основ популяційних досліджень, методів моніторингу та сервелінгу, планування стратегій та програм громадського здоров'я, аналізу та інтерпретації даних щодо економічної ефективності популяційно-орієнтованих програм.

Уміння: обґрунтувати програму моніторингу та сервелінгу, здійснити інтерпретацію отриманих даних, обґрунтувати та розробити план стратегії чи програми громадського здоров'я

Навички: робота з комп'ютерними системами аналізу популяційних даних SAS, EpiInfo, R, WinBugs

Здатності: обрати доцільний спосіб впливу на здоров'я людини, комуни, популяції, окремих груп населення, розуміти наукові літературні джерела з проблем громадського здоров'я.

III - Компетентності випускника

Класифікація компетентності за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповіальність
Інтегральна компетентність				
Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охороні здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики, здатність застосовувати знання на практиці (вирішення прикладних задач громадського здоров'я – оцінка його стану, перспектив, задіяних факторів та засобів впливу), здатність до аналізу і синтезу (синтез інформації з різних джерел та предметів на основі базових прийомів).				
Загальні компетентності				
1. Здатність до підвищення професійної кваліфікації	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Закономірності когнітивних процесів • Стратегію освіти протягом життя • Методи продуктивного навчання • Теорія ціннісних орієнтацій та мотивації особистості • Основи риторики • Основи тайм-менеджменту 	<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Операувати філософськими категоріями та доктринами • Використовувати методи самонавчання • Оцінювати рівень мотивації • Постійно удосконалювати свій освітній та загально культурний рівень 	<p>Визначати ціннісні орієнтації та мотиваційний рівень особистості,</p> <p>Здатність до самонавчання та самореалізації</p> <p>Здатність до ефективної організації власного часу</p>	<p>Формування системного наукового світогляду та загального культурного кругозору</p> <p>Розвиток когнітивних можливостей.</p> <p>Здатність до самонавчання та самореалізації</p>
2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації, з різних джерел	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основи бібліографічного пошуку • Перелік наукометричних баз та їх значущість • Провідні інформаційні ресурси для пошуку інформації • Сучасні інформаційні технології 	<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Використовувати сучасні інформаційні технології для пошуку та обробки інформації • Проводити інформаційний пошук • Аналізувати та адекватно трактувати дані з іншомовних джерел інформації 	<p>Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для пошуку та обробки інформації</p> <p>Вести дискусію в сфері аналіз інформативності наукових даних</p>	<p>Здатність до повного та різностороннього пошуку інформації, Відповіальність за адекватну оцінку та трактування отриманих у результаті пошуку даних.</p>
3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї.	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Закономірності розвитку науки • Етапи та закономірності когнітивного процесу • Етапи дослідницького процесу Основи та умови креативності 	<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Аналізувати дані, отримані з інформаційних джерел 	<p>Комунікації з науковими керівниками, колегами та партнерами під час обговорення проблем, пошуку шляхів їх вирішення</p>	<p>Здатність до самостійного та незалежного мислення, формулювання ідей та продукування гіпотез.</p>
4. Здатність розробляти та управлюти проектами	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Системи освітніх та наукових грантів на 	<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проводити пошук грантових програм 	<p>Пошук партнерів для формування консорціуму. Володіння термінологією, використання</p>	<p>Самостійний пошук, систематизація даних, відповіальнє ставлення до</p>

	національному та міжнародному рівні • Умови участі та технологію підготовки заявки на грант • Технологію розробки проекту	• Підготувати проект відповідно до форми заяви • Підготувати заявку до участі у конкурсі на отримання фінансової підтримки	письмових мовних компетенцій рідною та іноземною мовою для обґрунтування проекту та оформлення заяви на грант	розробки проекту.
5. Здатність до спілкування у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті.	Знати: • особливості сприйняття різних цільових аудиторій; • основи менеджменту конфліктів основи риторики та теорії аргументації • Професійну лексику та термінологію відповідно до спеціальності та спеціалізації (напрямку підготовки) • Іноземну мову на рівні не нижче В2 • розмовні штампи ділового етикету й мовної поведінки;	Вміти: • представляти наукові результати рідною та англійською мовами в усній та письмовій формах; • вести комунікації з різними цільовими аудиторіями • виконувати різні соціальні ролі, • володіти культурою мовлення, методами аргументації	Здійснення наукової комунікації, міжнародного співробітництва, відстоювання власних наукових поглядів Володіння вербальними та невербальними навичками спілкування. Взаємодія в колективі для виконання завдань	Постійне вдосконалення іноземної мової культури. Поширення наукових досягнень та ідей
6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт	Знати: • стандарти якості • критерії оцінки якості • форми і методи оцінки результатів освітньої та наукової діяльності	Вміти: • проводити моніторинг освітнього та наукового процесу, • застосовувати ефективні методи оцінки когнітивної сфери • розробляти пропозиції щодо його удосконалення	Взаємодія, співробітництво з колегами та керівництвом, студентами	Покращення результатів власної діяльності і результатів діяльності інших Індивідуальна відповідальність за результати виконання завдань Доброчесність, довіра та відповідальність за власні дії.
Спеціальні (фахові) компетенції				
1. Здатність до розуміння предметної області за обраним науковим напрямом та освітньою діяльністю	Знати: • Зміст дисципліни (за спеціалізацією) відповідно до майбутньої професійної діяльності • Ключові концепції за напрямом наукового дослідження • Пріоритетні напрямки розвитку науки та медицини	Вміти: • Аналізувати основні теорії та концепції за напрямом дослідження • Інтерпретувати результати досліджень за обраним науковим напрямом	Формулювання власного судження та участь у дискусіях щодо основного змісту, методів, овітніх досягнень за напрямом наукового дослідження	Безперервне самонавчання і самовдосконалення.
2. Здатність виявляти потребу в додаткових знаннях у сфері медицини та	Знати: • Інформаційні світові	Вміти: • Проводити критичний	Використання інформаційних ресурсів для отримання	Використовувати сучасні інформаційні технології для

за напрямком наукових досліджень, генерувати наукові гіпотези	<p>ресурси</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сутність дослідницького процесу • Сучасні досягнення за напрямком наукового дослідження • Новітні методи дослідження, їх інформативність, специфічність та чутливість 	<p>аналіз сучасної наукової літератури</p> <ul style="list-style-type: none"> • Адекватно оцінювати досягнення та обмеження досліджень за обраним науковим напрямом • Визначати ступінь вирішення проблем та потреби сучасної науки та медицини 	інформації. Комунікації та дискусії з фахівцями в певній галузі наукової діяльності	проведення наукового пошуку Володіння методологією наукового дослідження для коректного формулювання гіпотез та дослідницьких питань
3. Здатність формулювати дослідницьке питання, розробляти проект наукового дослідження	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Методологію наукових досліджень • Принципи генерування статистичних та наукових гіпотез • Технологію формулювання дослідницького питання • Види систематичних помилок, способи їх запобігання 	<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Формулювати дослідницьке питання та гіпотези • Визначати дизайн дослідження • Розробляти план дослідження • Оцінювати вплив факторів, що вмішуються • Передбачувати системні помилки 	<p>Аргументація та доказ переваг розробленого проекту. Ведення дискусій щодо мети та завдань наукового проекту</p> <p>Використовувати знання та вміння з методології наукових досліджень для пошуку партнерів</p>	Ініціативність, самостійність, відповідальність, Запобігання систематичних помилок при виконанні наукового дослідження
4. Здатність обирати методи та критерії оцінки (кінцеві точки) дослідження відповідно до цілей та завдань наукового проекту.	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сучасні методи дослідження • Біомаркери різних процесів та станів, їх інформативність Інформативні критерії оцінки процесів, функцій, явищ 	<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обирати методи дослідження, адекватні для досягнення мети та завдань наукового проекту • Інтерпретувати результати різних методів досліджень 	Аргументація переваг обраних методів дослідження. Обговорювати інформативність методів дослідження з науковою спільнотою, можливість їх вдосконалення та комбінування	Самостійний вибір адекватних методів дослідження
5. Володіння сучасними методами наукового дослідження	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Специфічність та чутливість різних методів дослідження • Методики досліджень за тематикою наукового проекту, їх можливості та обмеження 	<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Використовувати сучасні методи дослідження • Використовувати методики дослідження • Модифіковувати та поліпшувати методики дослідження 	Навчатися методам та методикам дослідження, обмінюватися інформацією та передавати знання колегам.	Самостійне виконання наукового дослідження Точність та відтворюваність результатів дослідження
6. Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень, проводити їх коректний аналіз та узагальнення	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основи біостатистики • Методи статистичного аналізу 	<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обґрутувати розмір вибірки • Формулювати 	Обґрутування обраних методів аналізу та обговорення триманих даних	Відповідальність за проведення аналізу даних Отримання достовірних та відтворюваних результатів

	<ul style="list-style-type: none"> Представлення результатів статистичної обробки даних 	<ul style="list-style-type: none"> статистичні гіпотези Адекватно використовувати методи статистичного аналізу 		Запобігання шахрайства при обробці даних
7. Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку, освіту та інші сектори суспільства, приймати рішення (на базі узагальнення експертних, статистичних, методологічних обґрунтувань).	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Технологію інформаційно-патентного пошуку • Основи авторського права <p>Етапи та принципи реєстрації авторського права</p> <ul style="list-style-type: none"> • Технологію отримання патенту 	<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проводити патентно-інформаційний пошук • Реєструвати право інтелектуальної власності • Впроваджувати наукові досягнення у навчальний процес 	<p>Комунікації та дискусії з фахівцями в певній галузі наукової діяльності Адаптувати результати наукових досліджень до освітніх програм навчального процесу.</p>	<p>Відповідальне патентування</p> <p>Регулярне оновлення освітніх програм та змісту навчання</p>
8. Здатність представлення результатів наукових досліджень в усній і письмовій мові відповідно до національних та міжнародних стандартів	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Технологію презентації даних у виді постерів та презентацій • Технологія написання статей у національні наукові видання • Вимоги та технологія написання статті до міжнародного рецензованого видання • Перелік видань що індексуються у Scopus Web of Science • Стандарти оформлення наукових робіт 	<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Працювати в Power Point, Prezi, Adobe Photoshop, Adobe Reader • Підготувати презентацію • Підготувати усну доповідь • Написати статтю відповідно до вимог наукового видання 	<p>Академічна добросередньота</p> <p>Спілкування з рецензентами та редакцією журналу. Аргументація, критична оцінка, здатність ведення наукової дискусії</p>	<p>Відповідальність за результати наукового дослідження</p> <p>Запобігання плагіату та фальсифікаціям</p>
9. Здатність до організації та реалізації педагогічної діяльності	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Стандарти вищої освіти за спеціальністю • Основи педагогіки • Дидактичні основи проблемного навчання • Компетентністний підхід при проектуванні та реалізації освітньої діяльності • Форми організації навчально-пізнавальної діяльності • Принципи студент- 	<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • формулювати цілі навчання та способи їх досягнення • грамотно визначати зміст навчання та форми контролю • застосовувати новітні педагогічні технології; • моніторувати та управляти процесом навчання • використовувати сучасні інформаційні 	<p>Володіння основами дидактики, риторики, аргументації.</p> <p>Застосування методів інтерактивного навчання.</p> <p>Демонструвати лідерство та управляти процесом навчання</p>	<p>Набуття ораторської майстерності.</p> <p>Лідерство. Здатність до самооцінювання та непереривного самовдосконалення</p> <p>Відповідальність за ефективність навчального процесу</p>

	орієнтованого навчання • Програму та зміст дисципліни, що буде викладати	технології для оптимізації навчання		
10. Здатність до лідерства, керування колективом, взаємодії (робота в команді дослідників по збору, аналізу та інтерпретації отриманих даних) та здатність працювати в міждисциплінарній команді (узагальнення, інтерпретація та презентація статистичних даних в наглядний зрозумілий спосіб)	Знати: • Теорію комунікацій • Механізми ефективного управління • Психологію лідерства	Вміти: • Формувати ефективні комунікації • Керувати колективом	Здатність до комунікацій та керування різними групами, вміння надихати та мотивувати студентів та колег	Ініціативність, Лідерство та здатність до керування, Самореалізація
11. Дотримання етики та академічної добросовісності	Знати: • Дослідницьку етику • Правові основи авторського права • Принципи запобігання плаґіату, фальсифікації та корупційних дій	Вміти: • Самостійно виконувати освітню та наукову діяльність • Викладати свої погляди • Приймати власні рішення • Використовувати інформаційні технології для визначення ознак плаґіату	Доброочесне та відповідальне виконання освітньої та наукової діяльності, Отримання довіри та поваги серед колег та студентів	Відповідальність за результати діяльності. Доброочесність, довіра та відповідальність за власні дії. Запобігання плаґіату, фальсифікаціям та корупційним діям

IV. Результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності										
	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охороні здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики.										
1	Загальні компетентності					Спеціальні (фахові компетентності)					
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Розвивати власний інтелектуальний та загально культурний рівень, самореалізовуватися	+++	+++	++	+	+	1	2	3	4	5	
Інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій	++	+++	++	+	+	+	+	+	+	+	
Виявляти невирішені проблеми у предметній області, формулювати питання та визначати шляхи їх рішення	++	+++	++	+	++	++	++	++	++	++	
Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження	+	+	+++	++	+	++	+++	+++	++	++	
Розробляти дизайн та план наукового дослідження	++	++	++	++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	
Виконувати оригінальне наукове дослідження	+++	+	+	++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	
Пояснювати принципи, специфічність та чутливість методів дослідження,	++	+	+	++	+++	++	+++	+++	++	++	

інформативність обраних показників																		
Володіти, вдосконулювати та впроваджувати нові методи дослідження за обраним напрямом наукового проекту та освітньої діяльності	+++	+++	+++	+	+++	+++	++	+++	-	+	+++	++	+++	++	++	-	+	++
Аналізувати результати наукових досліджень, використовувати методи статистичного дослідження	++	+++	+++	+	+	+	+++	+++	+	++	+++	+++	++	++	++	-	-	++
Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, медичну практику та суспільство	+	+++	+	+	+	+	+++	+++	-	-	-	-	+++	+++	+++	+	++	
Презентувати результати наукових досліджень у формі презентації, постерних доповідей, публікацій	++	+	+	+	+++	+	+++	+	+	+	+	+	+++	+++	+++	+	+	+++
Розвивати комунікації в професійному середовищі й громадській сфері	+	+	+	-	+++	+	++	+++	+									
Організовувати освітній процес	+++																	
Оцінювати ефективність освітнього процесу, рекомендувати <u>шляхи</u> його удосконалення	+++																	
Організовувати роботу колективу (студентів, колег, міждисциплінарної команди)	+++																	
Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами	+																	
Дотримуватися академічної добросердечності, нести відповіальність за достовірність отриманих наукових результатів	+++																	

Примітка: кількість знаків «+» відображає вплив компонента на формування програмного результату навчання.

«+++» - даний компонент домінує

«++» - даний компонент є достатнім

«+» - даний компонент не вносить істотного внеску

«-» - даний компонент не засвоюється

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 30 годин, 1 кредит ЕКТС.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин												
	усього	денна форма					заочна форма						
		у тому числі					усього	у тому числі					
		л	сем	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Тема 1. Планування стратегій та програм громадського здоров'я	2	2						2	2				
Тема 2. Економічний аналіз державних програм здоров'я (на прикладах України та США)	2	2						2	2				
Тема 3. Менеджмент процесом планування	2	2						2	2				
Тема 4. Кількісні методи оцінки економічної ефективності виробників медичних послуг на популяційному рівні.	2	2						2	2				
Тема 5. Приклади оцінки ефективності соціальних трансферних програм в галузі громадського здоров'я	2	2						2	2				
Тема 6. Дизайни збору медико-демографічної інформації	3						3	2					2
Тема 7. Види прикладних статистичних аналізів популяційних процесів здоров'я	2						2	2					2
Семінар	0							2					
Тема 8. Медико-соціальні та екологічні детермінанти здоров'я. Гігієнічні основи комплексної оцінки стану здоров'я різних категорій населення. Сучасні підходи до оцінки функціонального стану та адаптаційних можливостей організму та наукові основи громадського здоров'я. Наукові основи проведення епідеміологічних	3	2					1	3	2				1

досліджень.										
Тема 9. Актуальні проблеми та методи економіки громадського здоров'я.	3	2				1	3	2		1
Тема 10 Методологічні та методичні основи та загальна схема вивчення впливу комплексу факторів навколошнього середовища на здоров'я населення	3		2			1	3	2		1
Тема 11 Методика вибору зон спостереження. Методи комплексної гігієнічної оцінки стану навколошнього середовища. Медична географія. Аналіз просторових даних. Методика розрахунку інтегрального індексу здоров'я та оцінки кількісних показників стану здоров'я населення у зв'язку з впливом навколошнього середовища.	3		2			1	3	2		1
Тема 12 Гігієнічні основи комплексної оцінки стану здоров'я різних категорій населення. Сучасні підходи до оцінки функціонального стану та адаптаційних можливостей організму та наукові основи громадського здоров'я.	3		2			1	3	2		1
Усього годин	30	14	6			10				

4. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Кількісні методи оцінки економічної ефективності втручань на популяційному рівні.	2
2	Тема 2. Економічний аналіз державних програм здоров'я (на прикладах України та США)	2
3	Тема 3. Дизайни збору медико-демографічної інформації	2
4	Тема 4. Види прикладних статистичних аналізів популяційних процесів здоров'я	2
5	Тема 5. Кількісні методи оцінки економічної ефективності виробників медичних послуг на популяційному рівні.	2
6	Тема 6. Медико-соціальні та екологічні детермінанти здоров'я. Гігієнічні основи комплексної оцінки стану здоров'я різних категорій населення. Сучасні підходи до оцінки функціонального стану та адаптаційних можливостей організму та наукові основи громадського здоров'я. Наукові основи проведення епідеміологічних досліджень.	2

7	Тема 7. Актуальні проблеми та методи економіки громадського здоров'я..	2
	Разом	14

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методологічні та методичні основи та загальна схема вивчення впливу комплексу факторів навколошнього середовища на здоров'я населення	2
2	Методика вибору зон спостереження. Методи комплексної гігієнічної оцінки стану навколошнього середовища. Методика розрахунку інтегрального індексу здоров'я та оцінки кількісних показників стану здоров'я населення у зв'язку з впливом навколошнього середовища.	2
3	Види прикладних статистичних аналізів популяційних процесів здоров'я	2
	Разом	6

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Види прикладних статистичних аналізів популяційних процесів здоров'я	3
2	Види планів, організація процесу планування на базі мережевого аналізу	2
3	Медико-соціальні та екологічні детермінанти здоров'я. Гігієнічні основи комплексної оцінки стану здоров'я різних категорій населення. Сучасні підходи до оцінки функціонального стану та адаптаційних можливостей організму та наукові основи громадського здоров'я. Наукові основи проведення епідеміологічних досліджень.	1
4	Актуальні проблеми громадського здоров'я та гігієна адаптаційного процесу. Основи здорового способу життя та безпекових стратегій в охороні здоров'я. Психогігієнічні основи оптимізації повсякденної діяльності людини. Гігієнічні аспекти	1

	медичної біоритмології та хроногігієни. Наукові основи діагностики та профілактики хронічної втоми.	
5	Методологічні та методичні основи та загальна схема вивчення впливу комплексу факторів навколошнього середовища на здоров'я населення	1
6	Методика вибору зон спостереження. Методи комплексної гігієнічної оцінки стану навколошнього середовища. Методика розрахунку інтегрального індексу здоров'я та оцінки кількісних показників стану здоров'я населення у зв'язку з впливом навколошнього середовища.	1
7	Гігієнічні основи комплексної оцінки стану здоров'я різних категорій населення. Сучасні підходи до оцінки функціонального стану та адаптаційних можливостей організму та наукові основи громадського здоров'я.	1
	Разом	10

9. Індивідуальні завдання

Проведення лабораторних, інструментальних та тестових наукових досліджень, написання рефератів, підготовка доповідей на засіданнях наукових конференцій, підготовка наукових статей, раціоналізаторських пропозицій, патентів, методичних рекомендацій, інформаційних листів, галузевих нововведень.

10. Завдання для самостійної роботи

Завдання для самостійної роботи регламентовані планом проведення самостійної роботи і передбачають самостійне оволодіння або засвоєння провідних методів гігієнічних досліджень відповідно до основних завдань навчальної дисципліни “Громадське здоров’я”

11. Методи навчання:

Основні організаційні форми навчання: лекції (аудиторні, дістаційні), семінарські заняття, підсумкові заняття, самостійна робота. Використання дистанційного навчання із залученням аспірантів до міжнародновизнаних курсів та освітніх ресурсів, розбір та самостійне вирішення кейсів тощо.

12. Методи контролю:

Усне та письмове опитування, оцінювання кейсів

13. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Залік

14. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти: зараховано (присутність, виконання кейсовых завдань, володіння базовими навичками роботи з комп’ютерними статистичними системами та проведення відповідних епідеміологічних, медико-соціологічних і лабораторних досліджень) /не зараховано (відсутній хоча б один з перерахованих базових компонент)

15. Методичне забезпечення

1. Презентації та повний текст лекцій
2. Журналальні статті
3. Монографії
4. Ситуаційні завдання для самостійної роботи та комплексні задачі

5. Кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь здобувачів
6. Комп'ютерні статистичні системи SAS, EpiInfo, R, WinBugs
7. Методичні розробки для аспірантів з практичних занять
8. Збірник тестових завдань; електронний банк тестових завдань, банк тестових завдань на паперових носіях, ситуаційні завдання.
9. Навчальне та лабораторне обладнання, технічні засоби навчання.
10. Набір демонстраційних пристрій.
11. Набір таблиць за всіма розділами гігієни та екології.
12. Комп'ютери та комп'ютеризовані начальні програми.
13. Візуалізаційно-симуляційні засоби та муляжи.

16. Рекомендована література

Основна (базова)

1. Методи соціальної медицини /Під заг.ред. О.М. Очарська, О.Г. Процек. – Вінниця: Тезис, 2007.- 410с
2. Fisher, R.A., Yates, F. Statistical tables for biological, agricultural and medical research, 6th ed., Longman Group Ltd., London, 2006
3. Lloid, E., Ledermann. Handbook of applicable mathematics. Vol. VI: Statistics Part B, John Wiley&sons, New York, 1984.
4. Noether G.E. (2005). Elements of Nonparametric Statistics, New York: Wiley.
5. Kleinman JC, Donahue RP, Harris MI, Finucane FF, Madans JH, Brock DB. Mortality among diabetics in a national sample. Am J Epidemiol 1988; 128:389-401
6. Wetherill G.B. (2000). Sequential Methods in Statistics, 2nd Ed., London, Chapman and Hall
7. Armitage P. (1999). Sequential Medical Trials, 2nd Ed., Oxford Blackwell
8. Гігієна та екологія: Підручник / За ред. В. Г. Бардова.– Вінниця: Нова Книга, 2006. – 720 с.
9. Загальна гігієна: пропедевтика гігієни: Підручник / Є. Г. Гончарук, Ю. І. Кундієв, В. Г. Бардов [та ін.]; За ред. Є. Г. Гончарука. – К.: Вища школа, 1995. – 552 с.
10. Общая гигиена (пропедевтика гигиены) : Учебник / Е. И. Гончарук, В. Г. Бардов, Г. И. Румянцев [и др.]; Под ред. Е. И. Гончарука. – К.: Вища школа, 1991. – 384 с.
11. Даценко І. І. Профілактична медицина. Загальна гігієна з основами екології: Підручник / І. І. Даценко, Р. Д. Габович. – К.: Здоров'я, 2004. – 792 с.
12. Нікберг І. І. Гігієна з основами екології / І. І. Нікберг, І.В. Сергета, Л.І, Цимбалюк – К.: Здоров'я, 2001. – 504 с.
13. Загальна гігієна : навчальний посібник до практичних занять для студ. VI курсу мед.ф-ту І. В. Сергета, Б. Р. Бойчук, О. В. Яцина [та ін.]. – Тернопіль. : Укрмедкнига, 1999. – 133 с.
14. Загальна гігієна та екологія людини : навч. посіб. для студ. стомат. фтів / ред.: В. Г. Бардов, І. В. Сергета. – Вінниця : Нова Книга, 2002. – 216 с.
15. Загальна гігієна: пропедевтика гігієни : [підруч. для студ. мед. вузів] / Є. Г. Гончарук, Ю. І. Кундієв, В. Г. Бардов ; ред. Є. Г. Гончарук. – К. : Вища школа, 1995. – 552 с.

1. Walsh J.E. (2003). Handbook of Nonparametric Statistics, vol. III, Van Nostrand, Princeton, N.J.
2. Холлендер М., Вульф Д. Непараметрические методы статистики. - М.: Финансы и статистика, 1983. - 518с.
3. Lehmann E.L. (2007). Nonparametrics: Statistical Methods Based on Ranks. San Francisko: Holden-Day.
4. Изучение влияния факторов окружающей среды на здоровье населения / Е. И. Гончарук, Ю. В. Вороненко, Н. И. Марценюк – К., 1989. –214 с.
5. Минх А. А. Методы гигиенических исследований – М.: Медицина, 1967. – 526 с.
6. Основи екології : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. Г. Бардов [та ін.]; ред.: В. Г. Бардов, В. І. Федоренко. – Вінниця : Нова книга, 2013. – 424 с. : іл. – (Національний підручник). – Бібліогр.: с. 408-410.
7. Сергета І. В. Практичні навички з загальної гігієни : навчально-методичний посібник / І. В. Сергета. – Вінниця : ВДМУ, 1997. – 86 с.
8. Тестовий контроль з загальної гігієни та екології людини : навч. посіб. / І. В. Сергета [та ін.] ; ред. І. В. Сергета, Л. І. Краснова. – Вінниця, 2005. – 154 с

17. Інформаційні ресурси

Комп'ютерні статистичні системи SAS, EpiInfo, R, WinBugs

Сайт кафедри соціальної медицини:

<https://sites.google.com/site/vinsocmed/>

<https://sites.google.com/site/departmentofsocialmedicine/>

Сайт кафедри загальної гігієни та екології

<http://vnmu.edu.ua/кафедра-загальної-гігієни-та-екології>

<http://moz.gov.ua>

<http://mon.gov.ua>

<http://health.gov.ua/>

<http://www.ioh.org.ua/>

<http://iozdp.org.ua/> тощо